

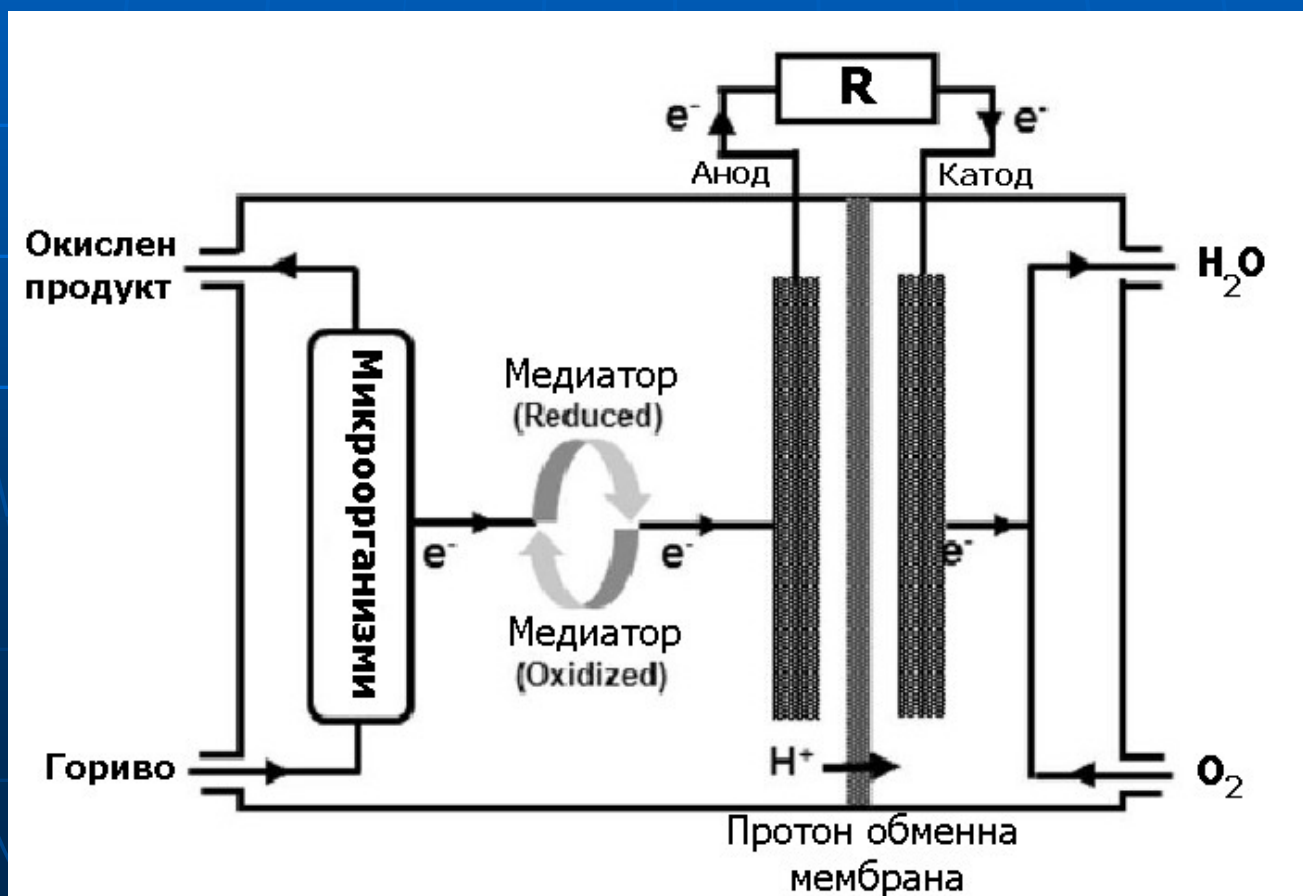

Приложение на биологични горивни елементи при пречистване на отпадъчни води и паралелен добив на енергия

Доц. д-р Анатолий Ангелов

**Минно-геоложки
университет
"Св. Иван Рилски"
Катедра Инженерна геоекология
София, България**

- Микробните горивни елементи (MFCs) са нова технология, чрез която се преобразува енергията, съдържаща се в предимно органичните вещества, директно до електрическа енергия.
- Това е елегантно решение за едновременно пречистване на отпадъчни води и производство на електроенергия и представлява перспективен и възобновим енергия ресурс.

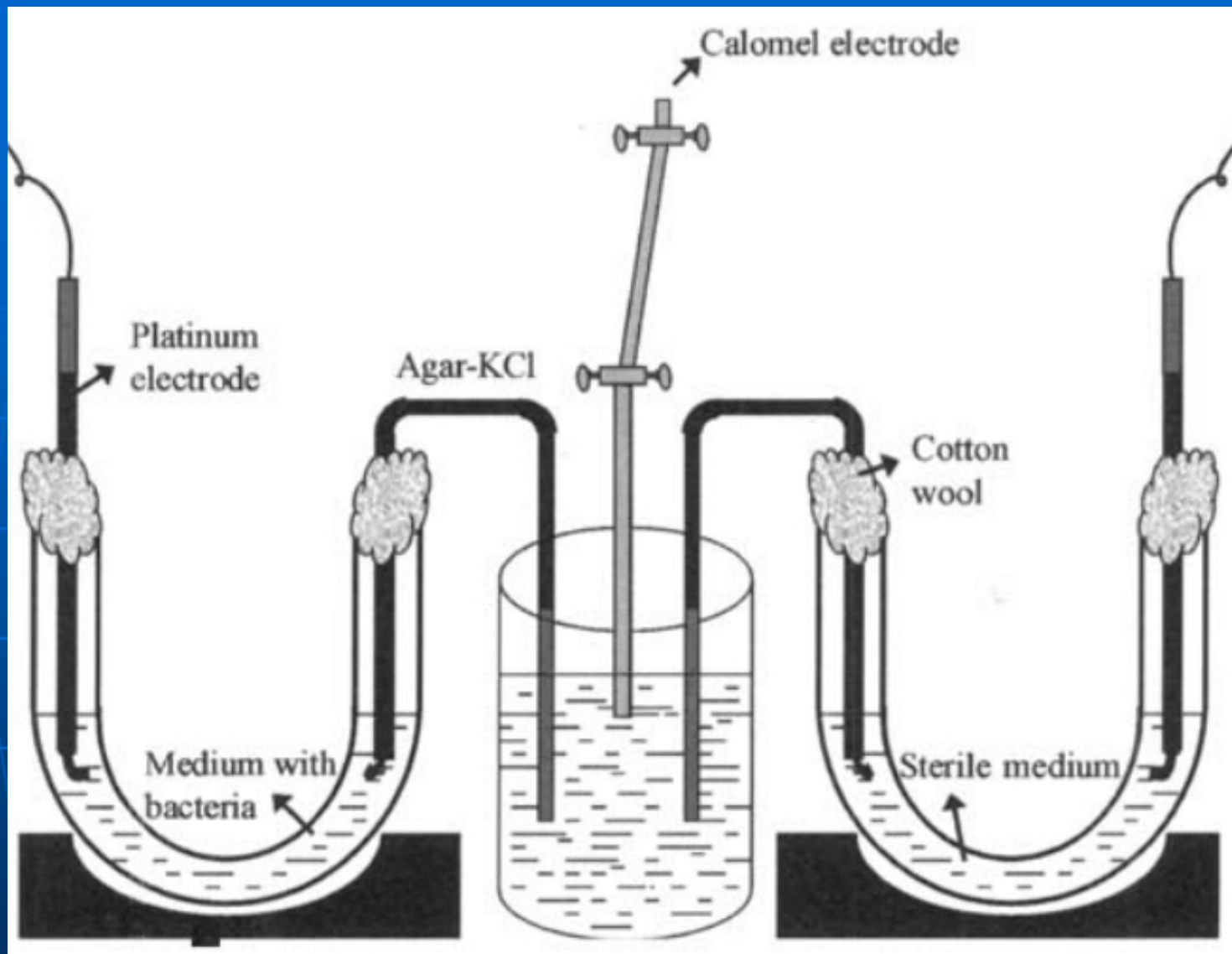
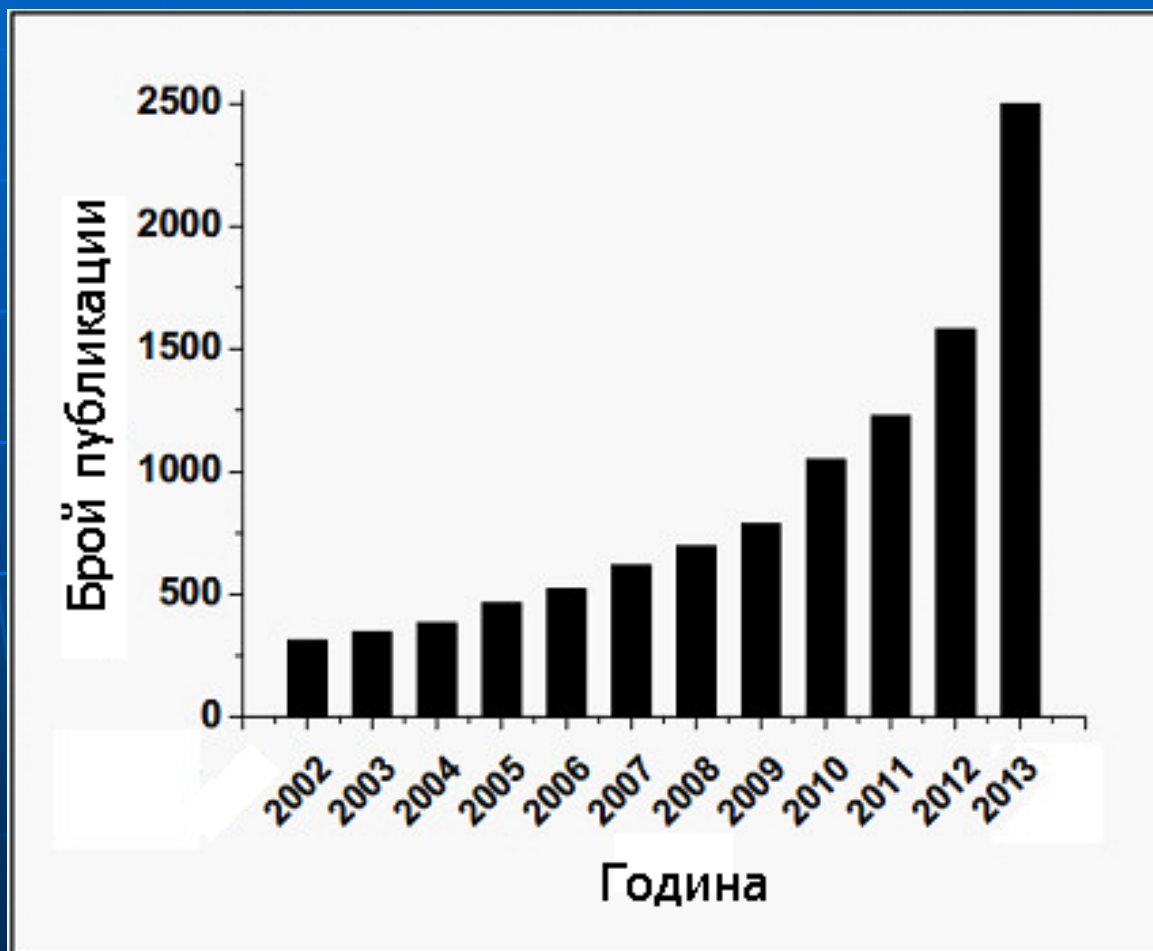

Схема на първия биологичен горивен елемент предложен от COHEN (1931 г.)

Ръст на научните публикации през последните години за биологични горивни елементи (MFCs)

➤ Отпадъчните води - потенциални източници на възобновяема енергия

➤ Потребление на електрическа енергия - 1.5-2 % за пречиствателни процеси

Стойности на параметри характеризиращи ефективността на различни лабораторни и пилотни реализации на MFCs

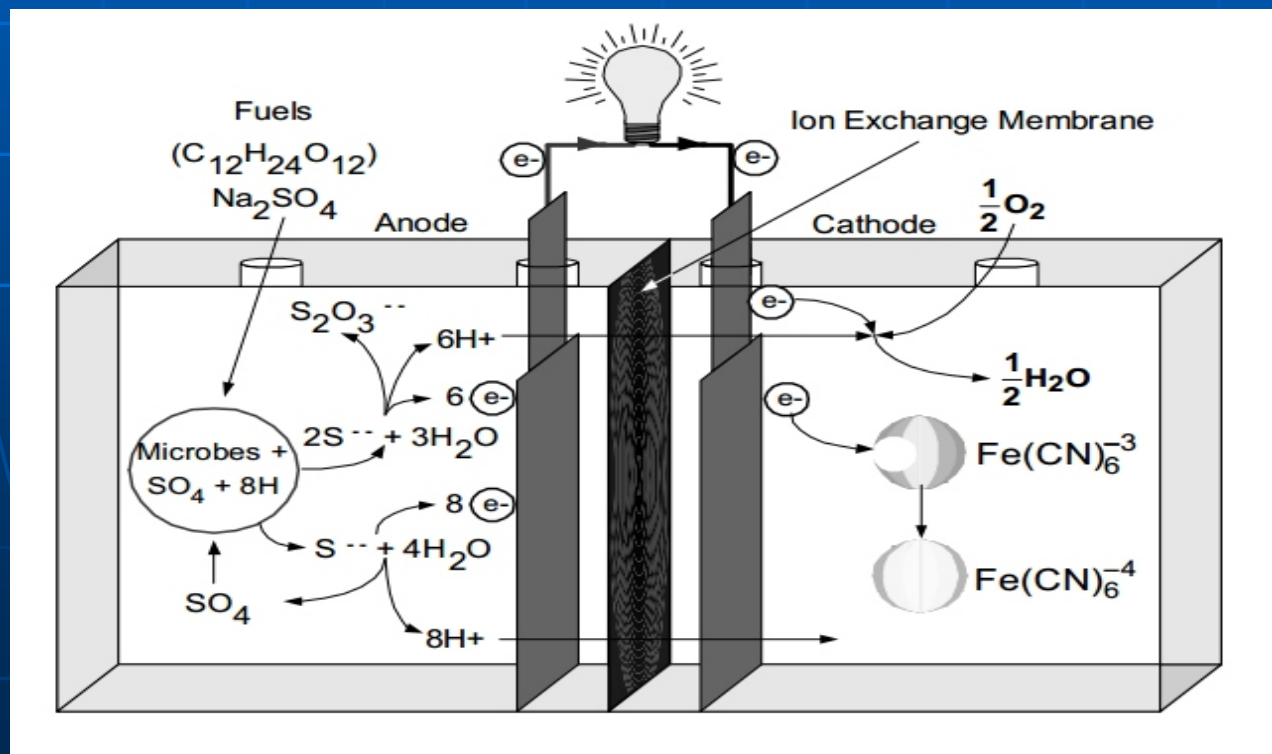
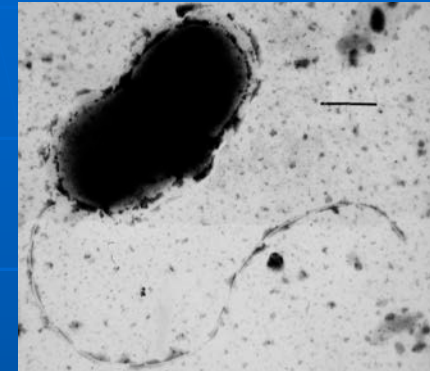
Аноден обем (cm ³)	Вид отпадъчни води и органични субстрати	ХПК (mg/l)	Максимална плътност на мощността W/m ²	Кулонова ефективност (%)
560	Ацетат	500	1,8 W/m ²	90
390	Глюкоза	450	0,9 W/m ²	54
390	Отпадъчни води от болници	332 - 450	0,38 W/m ²	26
22	Нишесте	400	0,3 W/m ²	21
390	Битови отпадъчни води- 1	255 - 429	0,7 W/m ²	31
28	Отпадъчни води от свинеферми	350 - 520	0,5 W/m ²	27
28	Бутират	1000	0,35 W/m ²	7.8
22	Битови отпадъчни води- 2	290 - 379	1,2 W/m ²	37
28	Пептон	500	0,37 W/m ²	6.0
28	Отпадъчни води от кланици	200 -420	0,6 W/m ²	18
5400	Отпадъчни води от пивоварни	380 - 568	0,55 W/m ²	9.5

Примери за приложение на различни микробни горивни елементи (MFCs) за третиране на отпадъчни води

- MFCs базирани на процеса на микробна сулфат-редукция
- MFCs базирани на процеса на автотрофна денитрификация
- Класически MFCs базирани на смесени култури микроорганизми от активни утайки
- Биогоривни елементи интегрирани в конструирани влажни зони за третиране на отпадъчни води

MFCs базирани на процеса на микробна сулфат-редукция

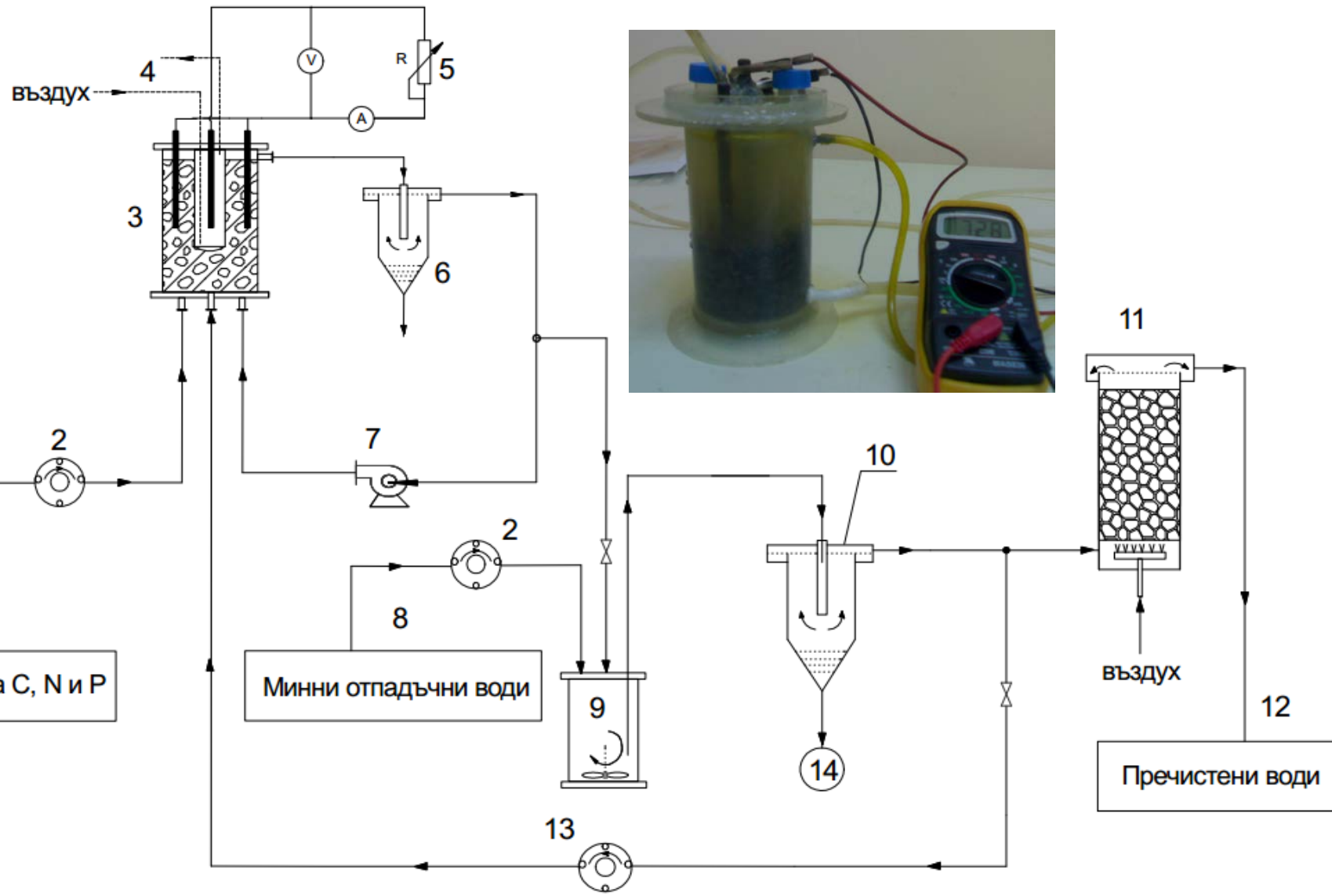

Генериране на кисели руднични води

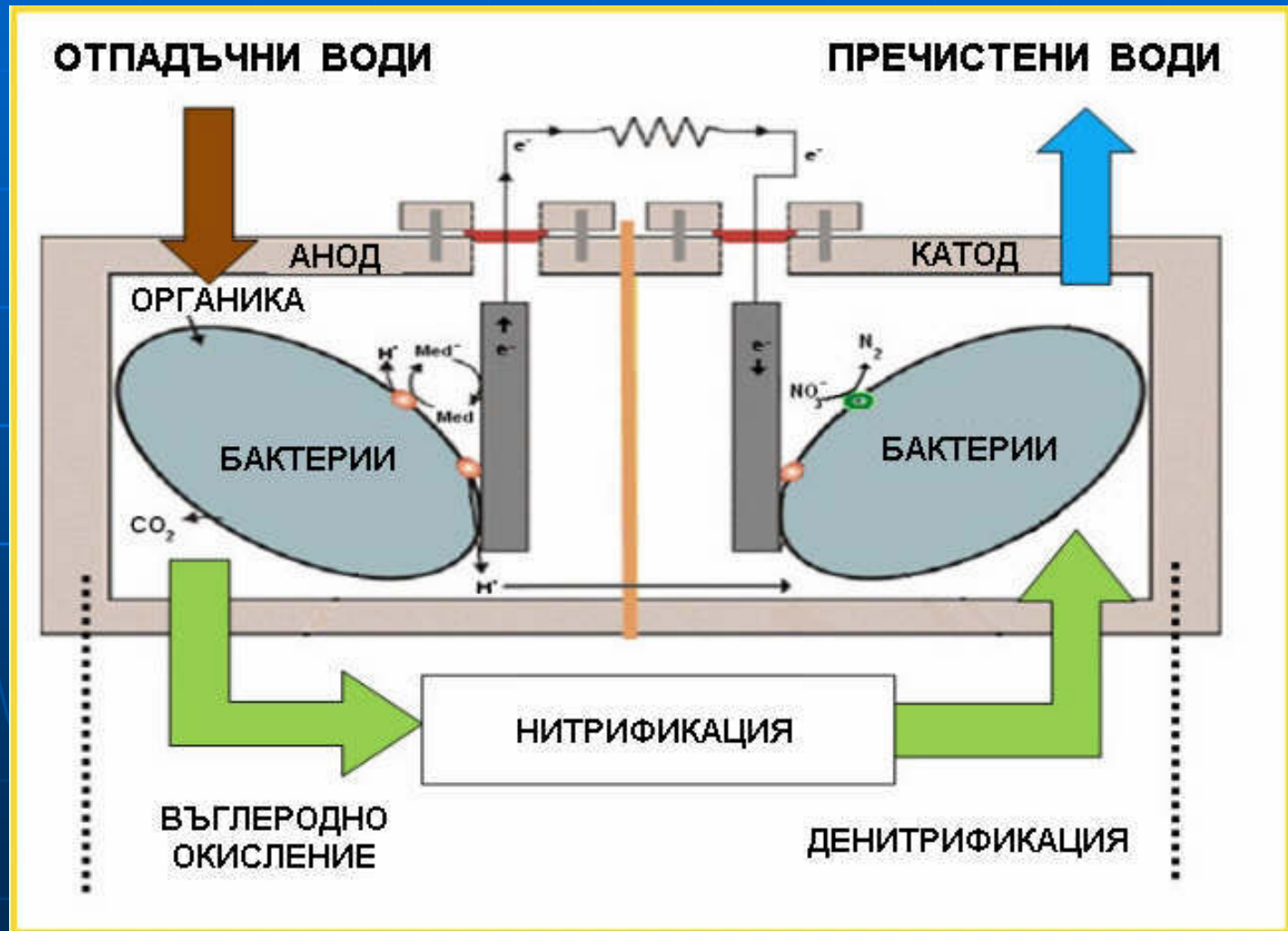
- **Генериране на кисели руднични води – сериозен екологичен проблем**
- **Дренажни води, с ниско рН, съдържащи разтворени метали с високи концентрации и сулфати в концентрации над 3 g/l**
- **MFCs на база процеса на микробна сулфатредукция – реална алтернатива за ефективно пречистване в активни и пасивни системи на руднични води**

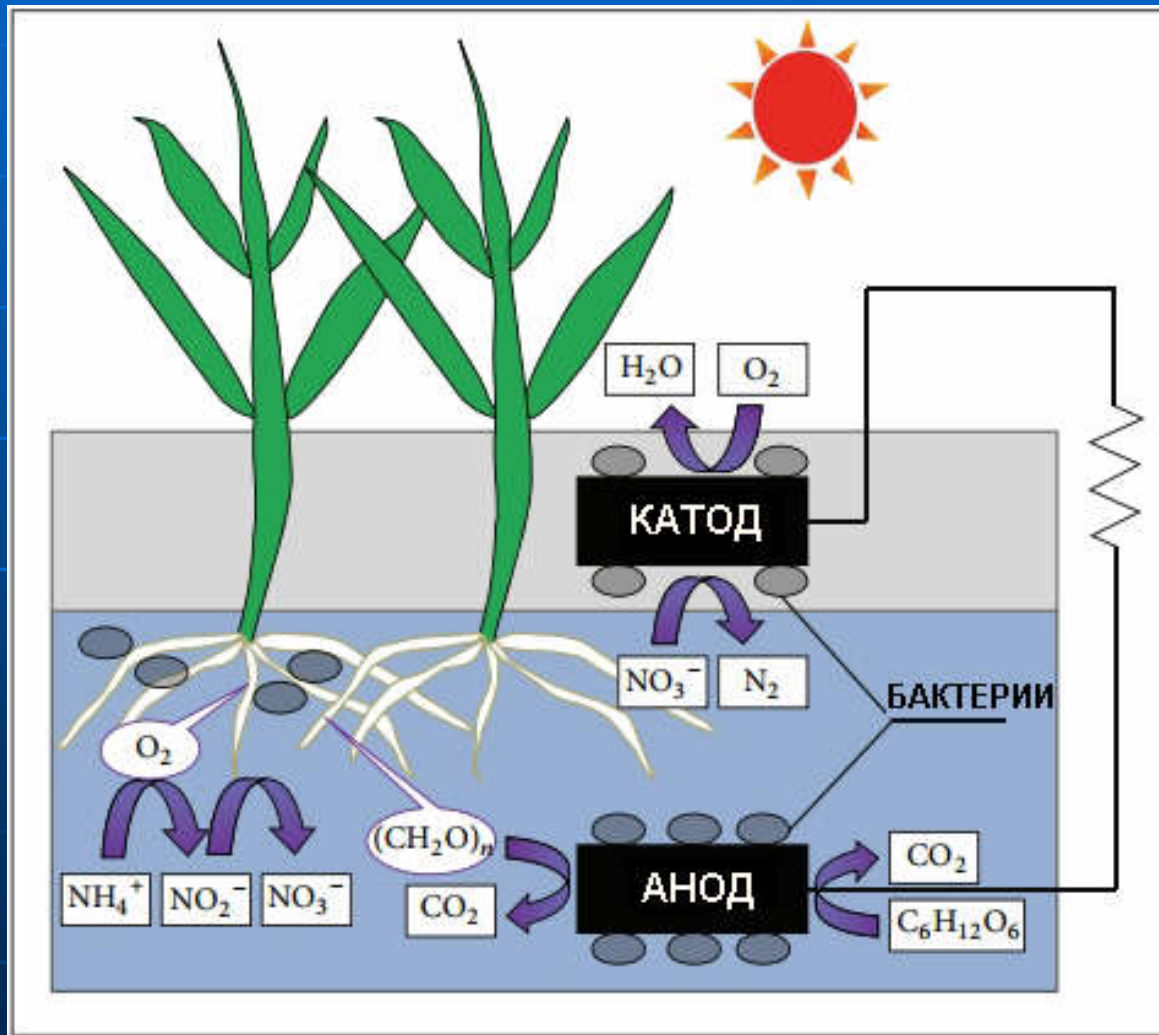
Лабораторна инсталация на биологичен горивен елемент за третиране на руднични води

MFCs базирани на процеса на автотрофна денитрификация

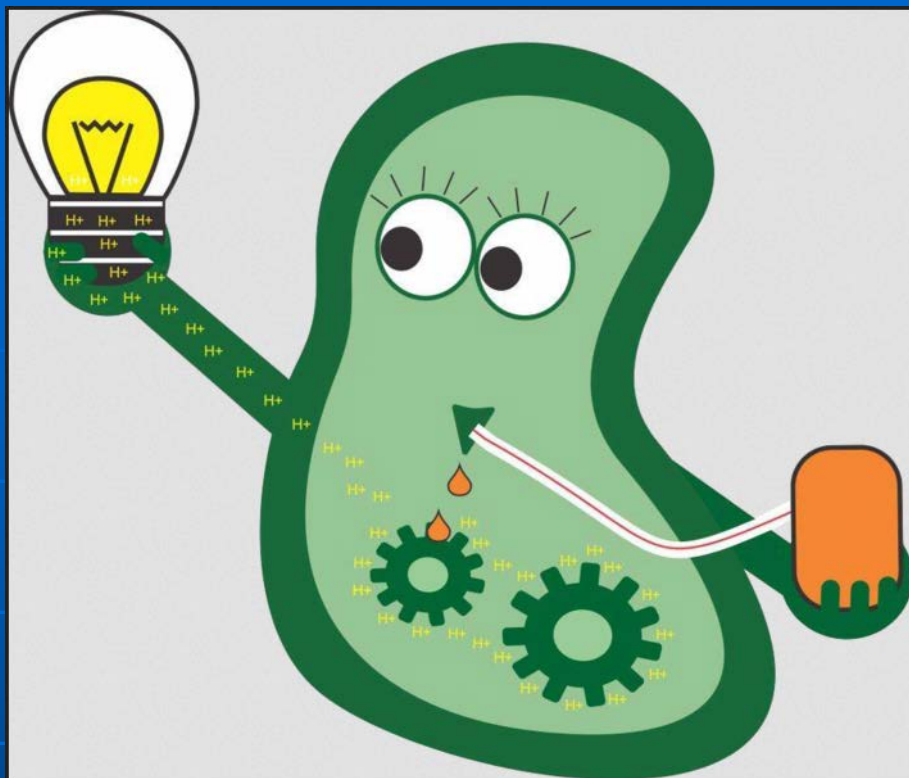

Биогоривни елементи интегрирани в конструирани влажни зони за третиране на отпадъчни води (CW-MFC)

Проблеми и перспективи

- **Биологичните горивни елементи дават нови възможности за едновременно пречистване на отпадъчни води и получаване на енергия**
- **Оптимизиране работата на биологичните горивни елементи до нива за практическа реализация**
- **Използване на нови наноматериали за повишаване ефективността на електродите**
- **Интегриране на микробни горивни клетки (MFCs) в пасивни и активни технологии за третиране на отпадъчни води**
- **Тестване на биологичните горивни елементи в реални условия в пилотен и промишлен мащаб**

Благодаря за вниманието!